

Τῶν προγόνων ἡ κόνις παντοῦ βεβηλοῦται
Οἱ τῶν θλων ἀγὸν προσημαίνει.

Ἄυτὰ κ' οἱ στρατιῶται μας διὰ Περσίδος γλώσσης
Ἀπῆτων, καὶ μετὰ ψυχῆς ὄντος ἐνθουσιώσες.
Καὶ ναῦς τὸ χαλκοῦν ἔμβολον νέως τίνος προσθάλλει.
Ἐξ τῶν Ἑλλήνων συμπλοχὴ ἑγείρεται μεγάλῃ.
Ναῦς τις τὰ κόρυμβα νέως Φοινίσσης ἀποθραύει,
Καὶ ἀλληλής ἔχθρικῆς τριήρους στέρνα φαύει.
Καὶ πρῶτον μὲν τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ τὸ ρεῦμα ἀντεῖχε.
Ἄλλ' ὅτε πάντας τὸ στενὸν παράλιον συνεῖχε,
Καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀρωγὴ ταχεῖα ἡδυνάτει,
Καταστροφὴ αὐτόματος τῶν πλοίων ἐπεκράτει.
Τὰ σκάφη συγχρουμένα ὑφ' ἐσυτῶν ἔθλωντο.
Αἱ νῆσεις αἱ Ἐλληνικαὶ ἐντέχνως ἔξωρμῶντο,
Καὶ πανταχοῦ καταστροφὴν ἐπέφερον· τὰ σκάφη
Ὑπτίαζον μὲν τὸν στρατὸν, δις καὶ συγκατεστράψαν.
Ἡ θάλασσα ἐκρύπτειον ὑπὸ τῶν νυκτίων.
Αἱ ὑφαλοὶ καὶ αἱ ὁκταὶ ἐπλήθυνον μυρίων
Πτωμάτων, καὶ οἱ βάρβαροι ἀτάκτως, τρομαλέως
Ἐπὶ τὰς ναῦς ἐβρίπτοντο καὶ ἔφευγον ταχέως.
Ἀπτηπισμένον στρέφοντες εἰς τὰ ὅπίσια βῆμα
Μὲν θραύσματα διέσχιζον κωπῶν τὸ λευκὸν κύμα,
Καὶ ἐσκορπίζοντο παντοῦ ὡς ἄγρα δειλῶν θύννων.
Ἀντήχουν τὰ παράλια ὀλοφυρμὸν καὶ θρῆνον,
“Ἐως τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἔκαλυψε τὰ πάντα.”
Ἄλλ' ὅμως διηγούμενον τὰ θλιβέρα συμβάντα
“Ημέραι δέκα δὲν μὲν μὲν ἀρκοῦν τὸ πᾶν νὰ ἴστορήσω,
Κοὶ τοῦ δεινοῦ τὸ μέγεθος πρὸς σὲ νὰ παραστήσω.
Περὶ τοῦ πλήθυνος τῶν νεκρῶν αὐτὸ προσθέτω μόνον.
“Ημέρα μία οὐδαμοῦ δὲν εἶδε τόσον φόνον.

X. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

ΑΙ ΤΕΧΝΑΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ΤΗΝ 2αν Ιανουαρίου τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐτέθη ἐν Λονδίνῳ ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τοῦ Βασιλικοῦ Χρηματιστηρίου ὑπὸ τοῦ Πρύγκιπος Αλβέρτου, συζύγου τῆς βασιλίσσης Βικτορίας. Τὸ οίκοδόμημα τοῦτο θέλει γένειν ἐν ἀπὸ τὰ ἐν Αγγλίᾳ μεγαλοπρεπέστερα, μνημεῖον ἔξαισιον τέχνης, καὶ τὸ κέντρον ὅπου θέλουν ἐνεργεῖσθαι αἱ ἀξιολογώτεραι ἐμπορικαὶ πράξεις τοῦ Βρετανικοῦ βασιλείου καὶ τοῦ κόσμου.

Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην παρευρέθησαν πολλοὶ τῶν ἐπισημοτέρων εὐγενῶν, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ γραῖος Δούξ Οὐελλιγκτὼν, ὅστις ἔκαμεν εἰς τὴν ὄμιλίαν του τὰς ἀκολούθους ἀξιομημονεύτους παρατηρήσεις — Συγήλθομεν σήμερον ἐνταῦθα, νὰ ἑορτάσωμεν, προβιθάσωμεν, καὶ διαιωνίσωμεν τὰς τέχνας τῆς εἰρήνης ἐλπίζω δὲ ὅτι οὐδέποτε πλέον ἐπὶ ζωῆς μου θέλω ἀκούσειν ἑορτασμόν τινα τῶν τεχνῶν τοῦ πολέμου! Μόλις ἔξεφώνησε τὰ λόγια ταῦτα, καὶ τὸ παρευρισκόμενον πλῆθος τρανῶς καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἀνευφήμησε.

Καὶ νήμεις ἔξ οὐλῆς ψυχῆς εὐχύμεθα μετὰ τοῦ πρεσβύτου καὶ περιβούτου στρατηγοῦ ποτὲ πλέον μήτε εἰς τοὺς χρόνους ἡμῶν, μήτε εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα, νὰ μὴν ἀκουσθῇ ἔξυμνησις ἡ ἑορτασμὸς τις τῶν τεχνῶν τοῦ πολέμου!

Καὶ ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Αμερικῇ εύρισκονται πολλοὶ τὴν σήμερον, ὅπαδὸι γνήσιοι τοῦ Ἅρχοντος τῆς εἰρήνης, ἄνδρες φιλήσυχοι καὶ εἰρηνοποιοί, οἵτινες προτείνουσι τὴν ἀξιολόγον ἐρώτησιν, Πάντοτε θέλει καταβιθρώσκειν ἡ ρόμφαλα; Τὰ λογικὰ πλάσματα τοῦ Ὕψιστου δὲν ἐμποροῦν ἄλλως πως νὰ τελειώνωσι τὰς διαφοράς των εἰμὶ ὡς ἄγρια θηρία; Χάριν τῆς ἀνοσίου φιλοδοξίας ὀλίγων τινῶν, πρέπει νὰ ἔξακολουθῶσι τὰ σκληρὰ ἔθιμα τοῦ πυλέμου; Εἴναι ἀράγε ἀναπόφευκτος ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ γυμναζῶνται χιλιάδες καὶ μυριάδες τῶν πλέον εὐρώστων νέων εἰς τὰς πολεμικὰς τέχνας, καὶ νὰ καθηπτίζωνται μὲ πῦρ καὶ θεῖον, καὶ μόλυβδον καὶ στίλβοντα χάλιβα, πρὸς διεθρον τῶν ὄμοιών των; Μετὰ τόσους αἰῶνας ἔξολοθρευτικοῦ πολέμου δὲν εἶναι καιρὸς ἥδη νὰ ἔχυπνηση ἀπὸ τὸν λήθαργον αὐτοῦ ὁ πεπολιτισμένος κόσμος, καὶ μάλιστα οἱ Χριστιανοὶ, καὶ νὰ ἴδωσι καὶ νὰ καταπάυσωσι τὰ δεινὰ τῆς μάχης καὶ τῆς σφαγῆς;

Άλλα τίνι τρόπῳ, τοσὶς ἐρωτηθῶμεν, ἐμπορεῖ νὰ θεραπευθῇ τὸ κακὸν τοῦτο; Τί δύναται νὰ γένη πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τόσον φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ; Άς ἐνθαρρύνωνται πανταχοῦ, ἀποκρινόμεθα, αἱ τέχναι τῆς εἰρήνης. Άς διδάσκωμεν τοὺς νέους νὰ βδελύσσωνται τὸ πνεῦμα καὶ τὴν πρᾶξιν τοῦ πολέμου καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας του. Άς ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ αὐτοῦ τὴν ψευδῆ δόξαν, μεθ' ἡς ρήτορες καὶ ποιηταὶ τὸν περιέβαλον, καὶ ἂς φανῇ γυμνὸς ἐμπροσθεν τοῦ κόσμου, ὅποιος εἶναι, τέρας, καρδίαν ἔχον στερεάν ὡς ὁ λίθος, σκληρὰν μάλιστα ὡς ἡ κάτω μυλόπετρα (Ιωβ, μάζ. 24.) τέρας ἀνθρωποκτόνον καὶ αἰματοχαρές, οὔτε γηπέων, οὔτε νέων, οὔτε γερόντων φειδόμενον.

Ἄραγε δὲν ἡμπόρουν αἱ μεταξὺ διαφόρων ἐπικρατειῶν ἔριδες καὶ διαφοραὶ νὰ συμβιθάζωνται διὶς αἰρετοκρισίας; Δὲν ἡμπόρει νὰ διορισθῇ σύνοδος τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἔθνων, ἢτις νὰ συζητῇ καὶ νὰ διαλύῃ ὅσας ἥθελον προκύπτει μεταξὺ αὐτῶν ἀλληλομάχους ἀντιποιήσεις; Ό τρόπος οὗτος δὲν εἶναι κατορθωτός; καὶ δὲν ἥθελεν εἰσθαι πολὺ καλήτερος παρ' ὁ διὰ τῆς συγχρούσεως καὶ τῆς ἀμοιβαίκας σφαγῆς πολυδαπάνων στρατευμάτων;

Δογαριάζεται ὅτι περὶ τὰς ἔξ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἀπωλέσθησαν εἰς τοὺς πολέμους τοῦ Βοναπαρτίου. Ποῖος δὲ, φρένας ἔχων, ἥθελεν ἐπιθυμήσει ποτὲ δόξαν ἀποκτηθεῖσαν διὰ τῆς θανατώσεως τοσούτου πλήθους, καὶ τῆς θλίψεως τοσούτων μητέρων, χηρῶν, καὶ ὀρφανῶν;

Μεταβολὴ πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ εἰς τὴν δημοσίαν ὑπόληψιν περὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῆς πρᾶξεως καὶ τῆς φύσεως τοῦ πολέμου· εἰς κατόρθωσιν δὲ τούτου ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ τοῦ τύπου καὶ τοῦ ἀμβωνος. Τὸ καθ' ἡμᾶς, γαίρομεν ὅτι ἀνήρ, ὅποιος ὁ Δούξ Οὐελλιγκτὼν, εἰς τῶν μεγίστων στρατηγῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὅστις πολλαχοῦ ὀδηγήσει μεγάλα καὶ νικηφόρα στρατεύματα, ἔξεφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι οὐδέποτε πλέον θέλει ἀκούσειν ἑορτασμόν τινα τῶν τεχνῶν τοῦ πολέμου. Μετὰ τοῦ πλήθους δὲ

τῆς οὐρανίου στρατιᾶς κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἡθέλομεν εἰπεῖ, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ!

ΑΙ ΠΡΟΙΚΕΣ.

Εἳς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ κόσμου, οἱ γονεῖς δὲν ἔδιδον προῦκα εἰς τὰς κόρας, ἀλλ' οἱ ἄνδρες, οἱ μέλλοντες νὰ νυμφευθῶσιν, ἔδιδον χαρίσματα εἰς τοὺς συγγενεῖς τῆς νύμφης, καὶ ταῦτα ἀνόμαζον τότε προϊκά. Οἱ Ἰακὼβ ὑπηρέτει ἐπτὰ χρόνους διὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν Δείνην, καὶ ἄλλους τόσους διὰ τὴν πολυπόθητον Ραχῆλ. Ότε δὲ Συγέμινονέλαβεν ἕρωτα πρὸς τὴν Δείνην, εἶπε πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς, «Εὔροιμι χάριν ἐναντίον ἡμῶν, καὶ δὲν εἴπητε, δώσομεν πληθύνατε τὴν φερνὴν σφόδρα, καὶ δώσω καθότι ἂν εἴπητε μοι, καὶ δώσετε μοι τὴν παιδία ταύτην εἰς γυναικα.» Εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι οἱ ἀρχαιότατοι τῶν Ἑλλήνων δὲν ἦσαν πεπολιτισμένοι, ἀναφέρει ὁ Αριστοτέλης τὴν παρ' αὐτοῖς συνήθειαν τοῦ ἀγοράζειν τὰς συζύγους των. Ἀλλ' ὅσον ἡ βαρβαρότης ἀλιγάστευε, καὶ ἡ εὐγένεια τῶν ἡθῶν ἐπεκράτει, τόσον παρήκμαζε τὸ ἔθιμον τοῦτο· καὶ τέλος, ὑπερίσχυσε τὸ ἐναντίον διότι ἡ Μήδεια, εἰς τὸν Εύριπόν, παραπονεῖται ὅτι αἱ γυναικες ἦσαν αἱ ἀθλιόταται δῶλα τῶν λογικῶν πλασμάτων, καθὼ ἡναγκασμέναι ν' ἀγοράζωσι τὰς δεσπότας αὐτῶν, καὶ εἰς τιμὴν ἀκριβωτάτην. Οἱ Λυκοῦργος, φοβούμενος ὅτι οἱ προῦκα λαμβάνοντες σύζυγοι ἥθελον γυναικοκρατεῖσθαι, καὶ θέλων προσέτι νὰ ἐκλέγωσι τὰς συμβίας αὐτῶν οἱ ἄνδρες χάριν προσωπικῶν ἀρέτῶν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ αἰσχροκέρδειαν, φερόμενος ἐνταῦθα καὶ ἀπὸ συμπάθειαν πρὸς τὰς πτωχὰς κόρας, αἵτινες δὶ ἐλλειψιν προικὸς ἥθελον μένειν ἄγαμοι, ἐξώρισεν ἀπὸ τὴν Σπάρτην ὅλως διόλου τὴν πραικοδότησιν. Τὴν σπίμερον βάρβαροι τινὲς ἔχουν ἀκόμη τὴν συνήθειαν τοῦ ἀγοράζειν τὰς γυναικας· καὶ εἰς τινὰ δὲ πεπολιτισμένα ἔνη δὲν ἔξελιπεν ἀκόμη τὸ ἀπρεπὲς ἔνιμον τοῦ ν' ἀγοράζωσιν αἱ ταλαίπωροι γυναικες τοὺς δεσπότας αὐτῶν ἄνδρας!

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΛΙΕΙΣ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ἡμῶν εὑρῆκε τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καταγινομένους εἰς διόρθωσιν τῶν δικτύων των, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, «Δεῦτε ὅπερα μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων.» Ἐκ τούτου ἐμποροῦν νὰ μάθωσιν ἀξιόλογον μάθημα οἱ κύρικες τοῦ Εὐαγγελίου. Πάντοτε δρεῖλουσι νὰ ἐνασχολῶνται. «Οἱ ἀλιεὺς καταγίνεται μετ' ἐπιμελείας εἴτε εἰς τὸ βίττειν τὸ δίκτυον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν δὶ ἄγραν ἵχθυν, εἴτε εἰς τὸ διορθόνειν καὶ ἐτοιμάζειν αὐτὸ πρὸς χρῆσιν. Δὲν ἐμ. πορεὶ πάντοτε νὰ βίτηται αὐτὸ εἰς τὴν θάλασσαν, καθότι πολλάκις χρειάζεται διόρθωσιν. Ωσταύτως δὲ Χριστιανὸς ἱεροχήρυξ δὲν ἐμπορεῖ πάντοτε νὰ ἐνασχολῆται εἰς τὸ κήρυγμα· πρέπει νὰ ἔχῃ καιρὸν δὶ ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην καὶ πρὸς σύνθεσιν τῶν λόγων του, οἵτινες εἶναι τὸ δίκτυον αὐτοῦ. Ο Κύριος ἡμῶν δὲν ἐπέληξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὡς δκνηρούς, διότι εὑρῆκεν αὐτοὺς διορθόνοντας τὰ δίκτυα των, καὶ μὴ ἀλιεύοντας. Μακάριος δὲ Χριστιανὸς ἀλιεὺς, δεστὶ πάντοτε ἐνασχολεῖται, εἴτε εἰς τὸ ἀλιεύειν, εἴτε εἰς τὸ διορθόνειν τὸ δίκτυον αὐτοῦ.

Ο ΦΟΙΝΙΞ.

ΤΑΓΑΡΧΟΥΣΙ φυτά τινα ἢ δένδρα, παρέχοντα εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωρῶν ὅπου γεννῶνται τὴν κυριωτέραν τροφὴν· ἐκ τούτων εἶναι καὶ ὁ φοίνιξ, τοποθεσίαν ἔχων τόσον ἴδιαιτέραν, ὡστε οὐδὲ μὲ τῶν εὔκρατῶν, οὐδὲ μὲ τῶν τροπικῶν κλιμάτων τὰς διώρας ἡθελεν εἰσθαι ὅρθὸν νὰ συγκαταταχθῇ. Κατέχει διάμεσόν τινα τόπον, καὶ πλεονάζει μάλιστα εἰς τὰς χώρας, ὅπου ἄλλοι βρώσιμοι καρποὶ εἶναι σπανιώτατοι.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου μέχρι τῶν συνόρων τῆς Περσίας, σχεδὸν ἀνευ διακοπῆς, εὐμεγέθης τις ἔρημος, περὶ τὰς τέσσαρας χλιάδας μιλίων μακρά· ἐπὶ τῶν κρασπέδων τῆς ἐρήμου ταύτης, διὰ τὴν αὐχμηροτάτην φύσιν τοῦ χώματος, καὶ διὰ τὸ ἄνυδρον τῆς ἀτμοσφαίρας, δὲν γίνονται ποσῶς τὰ δημητριακὰ εἰδῆ. Τὰ παράλια μὲν, αἱ ὄχθαι τῶν ποταμῶν, καὶ πᾶν ἄλλο μέρος ἐν ᾧ εύρισκεται ὑγρασία τις, εἶναι γονιμώτατα· καί τοι δὲ ἀθλίως καλλιεργούμενα, παράγουσι τὰ πλέον ἀρθοντα γεννήματα καὶ τοὺς ἐκλεκτοτέρους καρπούς. Άλλὰ καθ' ὅλον τὸ κράσπεδον τῆς ἐρήμου, καὶ εἰς τὰς μικροτέρας αὐλάσεις, ἡ νησύδρια, αἵτινες τῆς κάκεισε στίζουσι τὸ πρόσωπον τῆς ἀμμώδους αὐτῆς χώρας, ὁ φοίνιξ εἶναι τὸ μόνον δένδρον, ἀφ' οὗ δὲν θρωπος δύναται νὰ τραφῇ. Υπεράνω τῶν ἔκει δλίγων καὶ χαμηλῶν φυτῶν, ὁ φοίνιξ ἀνυψώνει τὸ στέλεχος καὶ ἔξαπλόνει τὰ φύλλα του, ὡς μόνος βασιλεὺς τοῦ φυτικοῦ συστήματος τῆς διψώσης ἐκείνης γῆς. Εύρισκεται δὲ τόσον ἀρθόνως, καὶ τόσον ἀμικτὸς μὲ πᾶν ἄλλο φυτὸν δέξιον τῆς δνομασίας δένδρου, εἰς ὅλον τὸ μεταξὺ τῶν Πολιτειῶν τῆς Βαρβαρίας καὶ τῆς ἐρήμου διάστημα, ὡστε ἡ γώρα αὕτη καλεῖται ἡ Γῆ τῶν Φοινίκων—ἐπὶ τῆς ἐσχάτης πεδιάδος, τῆς μὲ τὴν ἔρημον συνορεούσης, τὰ μόνα εὐφρόσυνα εἰς τὸν ὁρθολιμὸν ἀντικείμενα ἐν τῷ μέσῳ τῆς μονοτόνου θέας εἶναι ὁ φοίνιξ καὶ ἡ τοῦ Αράβων σκηνή· Τὸ αὐτὸ δένδρον συνοδεύει τὸ κράσπεδον τῆς ἐρήμου καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς καμπάς, εἰς τὴν Τρίπολιν, εἰς τὴν Βάρκαν, ἐπὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Νείλου, εἰς τὸ ἀρκτῶν μέρος τῆς Αράβιας, καὶ εἰς τὸ νοτιοανατολικὸν τῆς Τουρκίας. Τὸ στέλεχος αὐτοῦ ἀνυψώνων, καὶ ρίπτων τὴν πλατεῖαν καὶ ὠραίαν σκιάν του ὅπου ἄλλο τι δὲν ὑπάρχει νὰ σκεπάσῃ ἀπὸ τὰς καυστηρὰς ἀκτῖνας τοῦ ἥλιου, χαιρετάται ὁ φοίνιξ μετὰ πλειστέρας ἥδοντος ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ πλανωμένου παρὰ μ' ὅσην ἄλλο δένδρον οἰονδήποτε εἰς οἰανδήποτε ἄλλην θέσιν. Άλλὰ δὲν εἶναι διὰ τὴν σκιάν ἡ καὶ διὰ τὸν καρπὸν αὐτοῦ μόνον τόσον ἐπιθυμητὸς ὁ φοίνιξ εἰς τὴν γώραν ταύτην· διότι